# USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Zubka a soudců JUDr. Martina Láníčka a Mgr. Dušana Broulíka ve věci

žalobce: **Přemysl Peter P.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Pulcerem
sídlem 28. října 3117/61, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **IPO PRIMO s.r.o.**, IČO 28633431
sídlem Kalvodova 816/8, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Sobčíkem
sídlem Nádražní 545/166, 702 00 Ostrava

**o 267 000 Kč s příslušenstvím**,
o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 12. 10. 2022, č. j. 126 C 15/2021-122,

**takto:**

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II **mění** takto:

Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 81 990 Kč k rukám advokáta JUDr. Jiřího Sobčíka, sídlem Nádražní 545/166, Ostrava do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 1 162 Kč k rukám advokáta JUDr. Jiřího Sobčíka, sídlem Nádražní 545/166, Ostrava do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

**Odůvodnění:**

1. Okresní soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu o zaplacení částky 267 000 Kč s úrokovým příslušenstvím a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení odůvodnil ustanovením § 150 o. s. ř., přičemž důvod hodný zvláštního zřetele pro nepřiznání náhrady nákladů řízení procesně úspěšné žalované spatřoval v tom, že žalobce prokázal, že trpí ischemickou chorobu srdeční, kdy na rozvoji tohoto onemocnění se podílí dlouhodobý stres, proto se žalobce mohl důvodně domnívat, že jeho újma na zdraví je v příčinné souvislosti se stresem, který pociťoval v práci. Bylo by pro žalobce příliš tvrdé, pokud by po tolika letech řádného plnění pracovních povinností u žalované byl zavázán k zaplacení náhrady nákladů řízení žalované poté, co v řízení nebylo prokázáno, že žalobcova újma na zdraví je v příčinné

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.

souvislosti s tvrzeným porušováním právních povinností ze strany žalované. Navíc nelze přehlédnout, že žalobce je invalida, který žije z invalidního důchodu.

2. Proti rozsudku okresního soudu, a to proti výroku o nákladech řízení, podala odvolání žalovaná, která namítala, že v projednávané věci nejsou dány důvody pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. Žalobce byl po celou dobu zastoupen advokátem. Není opodstatněný názor okresního soudu, že žalobce se mohl důvodně domnívat, že je dána příčinná souvislost mezi výkonem práce u žalované a jeho srdečním onemocněním. Nic takového žalobce neprokázal, naopak byl vždy uznán zdravotně způsobilým k výkonu práce podle pracovní smlouvy. Proti lékařským posudkům přitom nikdy nepodal návrh na jejich přezkoumání. Soud prvního stupně při posuzování otázky moderace náhrady nákladů řízení nezohlednil řádně všechny okolnosti projednávané věci. Samotná skutečnost, že žalobce je invalidním důchodcem, není důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení. Žalovaná navrhovala, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu v napadené části změnil a žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 128 840,80 Kč.

3. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku okresního soudu v napadené části jako věcně správného, přičemž zdůraznil, že soud správně přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, kdy má xxx let a kromě ischemické choroby srdeční trpí „duševní poruchou s bludy“, pro kterou mu byl v minulosti přiznán plný invalidní důchod. V současné době je jediným zdrojem jeho příjmů starobní důchod ve výši 19 184 Kč měsíčně, z něhož platí nájem bytu ve výši 13 260 Kč měsíčně a další náklady na bydlení (elektřinu, plyn apod.). Přiznání náhrady nákladů řízení žalované by tedy pro něj mělo nepříznivé důsledky. S rozhodnutím ve věci samé nesouhlasil, ovšem z důvodů vysokých nákladů řízení proti rozsudku okresního soudu odvolání nepodal.

4. Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání žalované proti rozsudku soudu prvního stupně bylo podáno ve lhůtě uvedené v § 204 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadené části, jakož i řízení jemu předcházející, bez nařízení jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) a e) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání žalované je z převážné části důvodné.

5. Žalovaná byla v řízení před soudem prvního stupně procesně úspěšná a podle § 142 odst. 1 o. s. ř. má právo na plnou náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neprokázal, že by žalovaná porušila právní povinnosti zaměstnavatele a že mu v příčinné souvislosti s tvrzeným porušením právních povinností vznikla újma na zdraví.

6. Podle § 150 o. s. ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

7. Ustanovení § 150 o. s. ř. patří k právním normám s relativně neurčitou hypotézou, tj. k takovým právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem, a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Závěr soudu o tom, zda jde o výjimečný případ a zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, musí vycházet z posouzení všech okolností konkrétní věci. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží zejména k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení. Je třeba vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno rovněž zvážit, jakým způsobem by se takové rozhodnutí dotklo majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné jsou rovněž okolnosti, které vedly k zahájení soudního řízení, postoj účastníků v průběhu řízení, charakter uplatněného nároku apod.

8. Podle ustálené judikatury ust. § 150 o. s. ř. však neslouží ke zmírňování majetkových a sociálních rozdílů mezi procesními stranami, ale k řešení situace, v níž je nespravedlivé, aby ten, kdo důvodně hájil svá porušená nebo ohrožená práva nebo právem chráněné zájmy, obdržel náhradu nákladů, které při této činnosti účelně vynaložil. Rozhodnutí o tom, že účastník, který v řízení uspěl, ponese

sám své náklady, musí být řádně odůvodněno, např. okolnostmi souvisejícími s předprocesním stadiem sporu, s chováním účastníků v tomto stadiu, s okolnostmi uplatnění nároku apod.

9. Odvolací soud má na rozdíl od soudu prvního stupně za to, že v projednávané věci se nejedná o výjimečný případ a že zde nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání náhrady nákladů řízení procesně úspěšné žalované. Důvody, kterými soud prvního stupně odůvodnil moderaci náhrady nákladů řízení, nejsou případné. Nelze souhlasit s názorem soudu prvního stupně, že žalobce se mohl důvodně domnívat, že je dána příčinná souvislost mezi výkonem práce u žalované a jeho srdečním onemocněním. Jednalo se toliko o subjektivní přesvědčení žalobce, které nebylo podloženo žádným odborným lékařským vyjádřením. Nadto nebylo prokázáno tvrzení žalobce, že by mu žalovaná přidělovala práci, ke které nebyl zdravotně způsobilý, případně mu nevytvářela vhodné pracovní podmínky nebo jiným způsobem porušovala své povinnosti zaměstnavatele. Důvodem hodným zvláštního zřetele není ani délka pracovního poměru žalobce u žalované. Sociální poměry žalobce jsou nepochybně nepříznivé, nicméně tato skutečnost není sama o sobě (bez přistoupení další okolností) důvodem pro moderaci náhrady nákladů řízení ve smyslu § 150 o. s. ř. Rovněž skutečnost, že se jedná o pracovněprávní spor, z něj nečiní výjimečný případ a neodůvodňuje bez dalšího nepřiznání náhrady nákladů řízení. Jako důvody hodné zvláštního zřetele nelze hodnotit ani další okolnosti projednávané věci.

10. S ohledem na výše uvedené odvolací soud per analogiam podle § 220 odst. 1 o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II změnil tak, že žalobce zavázal zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 81 990 Kč. K účelně vynaloženým nákladům řízení žalované patří náklady právního zastoupení, jejichž náhradu odvolací soud přisoudil žalované podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Konkrétně náklady právního zastoupení sestávají z odměny advokáta za 7 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastupování, vyjádření k žalobě ze dne 1. 11. 2021, účast u jednání dne 2. 2. 2022, účast u jednání dne 17. 6. 2022, dva úkony za účast u jednání dne 7. 9. 2022 a účast u jednání dne 12. 10. 2022) z tarifní hodnoty 267 000 Kč po 9 380 Kč podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu. Dále náleží žalované náhrada hotových výdajů advokáta v paušální výši 2 100 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem činila náhrada nákladů řízení 67 760 Kč. Tuto částku je třeba podle § 137 odst. 3 o. s. ř. zvýšit o náhradu za 21% DPH ve výši 14 230 Kč, neboť zástupce žalované je plátcem daně z přidané hodnoty.

11. Odvolací soud nepřiznal žalované dle vyúčtování ze dne 12. 10. 2022 náhradu nákladů spojených s písemným podáním ze dne 16. 3. 2022 a za další porady s klientem ve dnech 29. 9. 2021, 6. 10. 2021, 12. 10. 2021 a 11. 3. 2022.

12. Písemné podání ze dne 16. 3. 2022 odvolací soud nepovažuje za samostatný úkon právní služby. Za další písemná podání žalovaného kromě vyjádření k žalobě přiznává odvolací soud ve své rozhodovací praxi náklady jen výjimečně, a to zpravidla pouze tehdy, pokud se jedná na reakci na zcela novou situaci. Naopak za vyjádření k dokazování nebo k některým dílčím doplněním skutkových tvrzení protistrany nebo vyjádření k procesním otázkám odvolací soud účastníku zpravidla náhradu nepřiznává. Odvolací soud přezkoumal shora uvedené písemné podání zástupce žalované ze dne 16. 3. 2022 (vyjádření k doplnění žalobních tvrzení) a neshledal, že by bylo reakcí na novou situaci ve shora naznačeném smyslu, aby jej bylo možno považovat za písemné podání nebo návrh ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu.

13. Další porady s klientem ve dnech 29. 9. 2021, 6. 10. 2021, 12. 10. 2021 a 11. 3. 2022 považuje odvolací soud za neúčelné úkony. Nejvyšší soud se otázkou účelnosti nákladů řízení spočívajících v další poradě s klientem již v minulosti zabýval (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2016 sp. zn. 21 Cdo 444/2016 nebo ze dne 15. 8. 2018 sp. zn. 21 Cdo 3113/2017) a dospěl k závěru, že součástí zastupování účastníka advokátem jsou též porady advokáta s účastníkem podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu, jejichž účelem je zejména, aby advokát byl od účastníka vybaven skutkovými poznatky potřebnými k jeho řádnému zastupování (to platí zvláště ve skutkově

složitějších věcech), aby účastník byl od advokáta informován o výsledcích řízení v jeho jednotlivých stadiích a aby s touto znalostí věci mohl vydat advokátu pokyny k dalšímu zastupování (například aby advokát podal opravný prostředek proti rozhodnutí soudu, nebo aby ho naopak nepodával). Žalobce vylíčil všechny podstatné skutkové okolnosti již v žalobě. Podle obsahu spisu rovněž další průběh řízení nesvědčí o nezbytnosti dalších konzultací advokáta s klientem v rozsahu přesahujícím jednu hodinu. Účelnost takových dalších porad neodůvodňuje v daném případě ani celková délka řízení a rozsah spisu. Zástupce žalované ve vyúčtování nákladů řízení uvedl, že další porady byly nezbytné s ohledem na délku žalovaného období, požadované doložení dokumentů, které bylo nutno dohledávat v archivu, následně kompletovat a vyhodnocovat. Odvolací soud má ovšem s ohledem na obsah a rozsah žalovanou předložených listinných důkazů za to, že další konzultace advokáta s žalovanou v rozsahu přesahujícím jednu hodinu objektivně nebyly nezbytné.

14. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1 za použití § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalovaná měla v odvolacím řízení převážný úspěch (v rozsahu 64 %, neboť na náhradě nákladů řízení požadovala 128 840,80 Kč a bylo jí přiznáno 81 990 Kč), proto má právo na náhradu 28 % (úspěch 64 % mínus neúspěch 36 %) nákladů odvolacího řízení. V odvolacím řízení jí vznikly náklady ve výši 4 150 Kč, které spočívají v odměně za 1 úkon právní služby (sepis odvolání) ve výši 3 130 Kč z tarifní hodnoty 128 840,80 Kč podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu (k otázce tarifní hodnoty srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1992, sp. zn. 1 Cdo 47/93, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 2/1996), a režijním paušálu ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. celkem 3 430 Kč. Tuto částku je třeba opět zvýšit o náhradu za 21 % DPH ve výši 720 Kč. Odvolací soud proto zavázal žalobce zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 1 162 Kč (28 % z částky 4 150 Kč).

**Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Ostrava 25. dubna 2023

Mgr. Tomáš Zubek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.